quod in his criminibus, ad venerem pertinentibus, lapſi ſunt, & labuntur etiam viri, alioquin integerrimi, ſanctiſſimi, & religioſiſſimi, & in iſtis vitijs carnis mitius eſt agendum, dicit Bauer. in §. autem colu. 2. Inſtit. de hæred. inſtit. Et licèt Menoch. de arbit. iud. caſ. 398. nu. 25. dicat, quòd non eſt verum, pœnam adulterij in deſuetudinem abijſſe; & quòd dictum Crau. procedit fortè, quoad accuſationem mariotrum; tamen ſe decipit, quia nō videmus aliquem puniri pæna mortis, vel corporali, ſed pecuniaria, vel rarò corporali; quinimò adulteria noſtris temporibus ſoli Deo punienda relinquuntur, dummodò violentia, vel alię qualitates aggrauantes non accedant, vt latè Brug. tit. de adulter. in ſua praxi, quem refert, & ſequitur Vulpel. in conſ. 94. nu. 9.

59 Sed † nouiſſimè Sixtus V. P. Maximus volens prouidere huiuſmodi deprauate peccandi conſuetudini, edidit Conſtitutionem ſuper adult. ſtupr. lenocin. & temer. tor. ſepar. imponendo contra facientibus pænam mortis; quæ Conſtitutio eſt tantum localis in vrbe, & fuit plubicata ſub die 3. Nouembris 1586.

60 Item † adde, quod ſi adulter fuit iniuſtè punitus, eo quòd poſteà conſtet, quòd fuit fornicatio, quia illa mulier non erat coniugata, non recuperat pænam ſolutam: ita tenet Abb. in c.
61 ſuborta in fin. de re iud. & † accedens ad ſolutam, credens accedere ad nuptam, & è conuerſo, qua pæna in vtroq; foro ſit puniendus, vide Io. Andr. in mercurialib. reg. 23. cum quis ſuccedit, Bar. & Bald. in auth. hodie, C. de repud. vbi tenent, quòd debet puniri, tanquàm adulter. *Baiard.*

i *Hodie videmus.*] Farin. ibid. nu. 67. & 68. *Roſ.*

k *Et impoſitam eſſe pænam pecuniariam.*] Hic adde, quòd
62 etiam damnatus de crimine † adulterij non poteſt eſſe teſtis in iudicio, neq; etiam in teſtamento, ſicut nec damnatus crimine repetundarum, vt habetur, atq; communiter notatur in l. ſcio quidem, C. de teſtib. *Giach.*

l *Et certe maxime.* Vulp. reſp. 94. nu. 6 & trib. ſequen. *Roſ.*

63 m *In perpetuam infamiam.*) Adde, † quod idem dicit Caſtr. cōſ. 295. li. 2. col. 2. quod adulterati dū, accuſant, à Iudicibus deridere ſolent, & pulchrè Neuiz. lib. 1. Syl. nupt. num. 34. & 89. quos ſecutus eſt Soci. iun. conſ. 34. nu. 9. vol. 2. Vnde iuſtam habet occaſionem maritus, ſi ad Iudicem non habet recurſum; ſed propria auctoritate ſe diſponat ad vindicandam propriam iniuriam, vt ait Boer. deciſ. 298. num. 1. vbi poſteà dicit, quòd
64 ſanctius eſſet vindicare iniuriam Iudicis authoritate; † Et ſi maritus homicidium committeret per prædicta minus puni-
65 retur, Gram. deciſ. 23. nu. 1. † etiam ſi maritus ordinaret ſuæ vxori, vt fingeret ſe præbere aures attentanti eius pudicitiam & dare locum, & tempus, & ſe preparare, & congregare fratres, & conſanguineos, & expectare illic venientem, & eum offendere, ex quo ſine magna verecundia non poterat tales iniurias ſub ſilentio pati, & quia de talibus iniurijs non ſolet querela proponi coram iudice, niſi per viles homines, & impotens, qui de verecundia pænes homines, & vulgum non curant: ita tradit Ioan. Ant. de Nig. ſuper capitulis Regni in cap. 252. incip. ord. peruerſorum nu. 47.

Item adde, quòd, ſtante huiuſmodi conſuetudine, de qua per Crau. d. conſ. 137. quod adulter debeat puniri extraordi-
66 nariè. pæna pecuniaria, non † poterit deueniri ad torturam in delicto adulterij ſine violentia commiſſo, per ea, quæ tradit Crau. d. conſ. nu. 11. & in conſ. 41. nu. 8. & 9.

67 Itē † adde, quod ſi extaret ſtatutum, quod pro adulterio imponatur pæna 25. Florenorum, & alio ſtatuto caueatur, quòd procedantur de ſimilibus ab ſimilia, committens adulterium, & inceſtum ſimul. poterit puniri duplici pæna, vel pæna arbitraria, abſque tamen morte, vel mutilatione, cum poſſit dici caſus ommiſſus, Bald. in conſ. 429. lib. 5.

68 Item † adde, quibus pænis diuerſæ nationes adulteros puniebant, per Menoch. de arbit. iud. lib. 2. caſ. 419. cent. 5. vbi di-
69 cit, quòd † de iure communi aliquando pæna adulterij arbitraria Iudicis: & quid in ſtatu Eccleſiaſtico, vide ſupra ſub nu. 49.

70 Item † adde, quòd filius adulterans vxorem patris, ultra alias pænas ammittit priuilegiū filiationis, Ioan. de Anan. in rub. de his, qui ſūt. nu. 4.

71 Itē † adde, quod eadē pęna punitur adulteriū in matrimonio putatiuo, ſicut in uero; Caſtr. cōſ. 147. vol. 2. Crauet. conſ. 205. nu. 36.

72 Item † adde, quod in crimine adulterij punitur etiam conatus, cum quis vxorem alterius ſollicitauerit, & pœna eſt extraordinaria iudicis arbitrio, Alexa.
73 conſ. 3. nu. 2. vol. 1. Tiraq. de pęn. caſ. 39. & 40. & † dicitur attentatio per ſolū actū verbi nō facti, Bal. in l. quis nō dicā rapere, C. de epiſc. & cleric. qui inquit, grauius puniri, cū ad actum
74 proximū facti deuenit. Et † ſollicitare dicitur, qui muneribus allicit, & tentat, & qui mulierē alloquitur, & illi ſuadet, vt ſuis votis annuat: Et fortius ſolticitare dicitur is, qui verè munera
75 dederit, nā mulier † ſi acceptis muneribus cōſentiat, inuita potius, quam volens peccare dicitur, Bero. conſ. 207. nu. 23. uol. 3. & Dec. conſ. 170. col. 2. Marſil. ſing. 353. Datio. qui affirmat hunc dātem munera pęna ſtatuti puniri, quia punitur adulterans inuitā; quod eſt dignum memoria ad interpretationē ſtatuti, ut dicit Menoch. de arb. iud. caſ. 360 nu. 51. vbi plenè: ſed
76 † hoc non ſeruaretur in practica, ſcilicet, quod mulier muneribus allecta pęnam adulterij euitaret; nec quod adulterans qui dona dedit, ueniret puniendus pæna adulterij per vim cōmiſſi: nā ut omnes ſciunt, ferè ſemper in huiuſmodi crimine munera interueniunt, & ideo arbitror, huiuſmodi dictū eſſe potius ſubtile, quàm in iudicijs ſeruandum, aliàs omnia adulteria pnnirentur tanquam per uim commiſſa.

77 Item † adde, quòd mandans adulterari debet puniri de ordine conſilio eàdem pænam, qua punitur adulter etiam quod eſſet pæna ſtatuaria, Bald. in l. non ideo, nu. 23. C. qui accuſare poſſ. Bart. in l. hæc. verb. ff. de adult. & Alexan. conſ. 65. num. 2. volu. 4. licet mandans adulterari non committat adulterium, Moron. in tract. de pace, fide, & treu. quæſt. 67. numer. 4. Sed ego arbitror, quod maiori pęna ſit puniendus, cum in eo ſit dolus, uel animus inuriādi: ſed ille, qui adulterium facit, lapſu libidinis inducitur, quia naturalis inclinatio inducit homines ad libidinis appetitum, Neuiz. in Sylu. nupt. lib. 1. num. 202. &
78 † ideò propter adulterium pax non dicitur rupta, Alex. conſi. 113. vol. 2. Corn. conſ. 51. uol. 1.

79 Item † adde, quod adultera adducendo uiri ſæuitiam non ualet euitare pænam, ut not. in c. ex litteris de diuort. Bolon. conſ. 23. Parſ. conſ. 23. nu. 45. & 60. uol. 4.

80 Item † adde, quod cōmittens adulteriū neceſſitate famis, nō excuſatur, Menoch. conſ. 31. nu. 30. & 32. neceſſitatē legē facere ſcimns, cap. quod nō eſt de reg. iur. & mitius agendū eſt cū eo, qui propter neceſſitatē deliquit, quàm cum alio, inter quā neceſſitatē primum ſibi locū vendicat fames, Tiraq. de pęn. cau. 33. per totam, & tamen in adulterio non pollet.

Item adde, quod adulteram non excuſat paupertas: l. palā, §. non eſt ignoſcendum, ff. de rit. nup.

81 Item † adde, quòd adulterans per uim mulierem bannitā non punitur etiam ob iniuriam illatam marito, patri, & conſanguineis, Bero. conſ. 197. nu. 9. uol. 3.

ſitionem, i hodie videmus in omnibus fere prouincijs immutatam eſſe pænam mortis adultero, k & impoſitam eſſe pænam pecuniariam. & ita communitar obſeuari ex Statutis Italię atteſtatur Anan. in cap. fin. poſt. num. 11. de colluſ. detegen. quem refert Tiraq. de legib. connub. l. 13. numer. 32. Quinimò in Gallia ex conſuetudine adulteri non puniuntur vt dicit Ioan. Fab. in l. conſuetudinis, column. fin. C. quæ ſit longa conſuetudo, & in §. ex non ſcripto, Inſtitut. de iure naturali gentium, & ciuili, & alijs pluribus in locis quæ refert Boer. in dict. deciſ. 297. numer. 26. & deciſ. 317. numer. 13. in fin. & Tiraquel in dict. l. 13. numer. 24. & Igneus in l. lege Cornelia. §. ex hoc edicto nume. 65. ff. ad Sylla. & Gulielm. Benedict. in ſecunda parte repet. capit. Raynutius, in verbo, cuidam Petro, nnmer. 63. Et certè maximè dolenduu eſt his temporibus, in quibus paſſim ferè apud omnia tribunalia adulteri impunè euadunt, imò de ipſo crimine gloriantur: illi verò, quorum vxores adulteræ ſunt, accuſationem proponere non audent ne in m perpetuam

82 Item † nota, quod adultera eſt infamis ipſo iure etiam nõ condemnata in ſententia, ſi fuerit reperta in adulterio, & non alias, l. palam, §. quæ in adulterio, ff. de rit. nupt. & ibi gloſſ. ſed Adulter non eſt infamis, niſi per ſententiam, Alex. in d. l. palã, & gloſſ. in l. etſi crimine, C. de adult. & ibi Salic.

u *Sed pone.)* Sed quid in ſtupro. Vide Boſſ. de coitu damnato num. 35. *Roſ.*

u *Sed pone quòd ex ſtatuto.)* Adde ſi extaret ſtatutũ, quòd nixns committere adulterium capite puniatur, intelligitur, ſi cõmiſſit adulterium, non ſi attẽtauit tantum; ita conſuluit Bal. in conſ. 356. vol. 1. *Ba.*

83 Item † nota, quòd in adulterijs lex canonica; & non Imperialis ſeruari debet, Bero. in cõſ. 175 num. 27 vol. 2.

84 n *Sed hæo omnia.)* Ad de † videndum Couar. in 4. decret. part. 1. capit. 1 nu. 13. cum ſeq. vbi plenè hanc queſtionem examinauit. *Baiard.*

o *Sed quid in ſponſa.)* Ferin. d. q. 141. a nu. 50. vſque ad 54. *Roſ.*

p *Et ita tenent.)* Fari. ubi ſupra. *Roſ.*

q *Pone ſtat ſtatutũ.)*

85 Adde † quòd ſtatutum puniens adulterium, vel ſtuprum pœna pecuniaria comprehendit etiam iudęos adulterium, vel ſtuprum committentes, Roland. conſil. 35. num. 39 45. & 49. volu. 2. & ſi ſtatutum non facit diſti-

86 ctionem, † an ſit nupta, vel meretrix, quomodo ſit intelligendum, vide Menoch. de arbitr. iudic. caſu. 290. & Gabri. com. concluſ. libr. 7. concl. 21.

87 Et † quod Iudæus committens adulterium cũ Chriſtiana puniri debeat pæna ſtatuti illius loci, in quo adulterium commiſit, tenuit etiam Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 14. num. 9. vbi multos idem tenentes accumulauit.

Item adde, quod ſimiliter pæna ſtatuti eſſet puniendus Chriſtianus, qui carnaliter Iudæã cognoſceret etiam in forma matrimonij, Decian. in tract. crimin. libr. cap. 16 num. 3 tom. 1. *Baiard.*

r *Quæro ſi Iudæus.)* Aduluerium in Iudæo quomodo puniatur, Farin. q. 139 nu. 16. & ſeq. 6. vbi, & de ſtupro, & raptu, nu. 19. & ſeq. *Roſ.*

88 ſ Ego *vero in Iudęo.* Adde, † quòd idem tenet Decian. in d. tract. crim. libr. 5. cap. 16 nu. 3. tom. 1. ſcilicet, quod pæna eſſet augenda, citra tamen pænam capitis propter qualitatem perſonarum, & vt tollatur ſcandalum.

t Ego *itaq; huiuſmodi.)* Farin. vbi ſupra nu. 35. *Roſ.*

t *Ego itaq; huiuſmodi.)* Adde infr. §. fornicatio verſ. cum Iudæus ad fi. *Drogh.*

infamiam, ita volente praua conſuetudine, incurrant. Quapropter ego ſemper fui in hac ſententia, quòd principes huius temporis, qui hoc grauiſſimum crimen ſeueriſſimis legibus non coercent, illaſque exequi non faciunt, grauiſſimè peccent. Et iudicio meo iſte eſt vnus ex caſibus, in quibus Chriſtiana reſp. indigeret reformatione.

8 *Sed* n *hæc omnia locum habent in vxore adulterium committente:* o *Sed quid in ſponſa? Reſpond. quòd etiam cum ſponſa alterius dicitur committi adulterium, ita dicit gloſ. in c. diſcretionem, in verbo, Reatum adulterij, de eo, qui cogn. conſang. vxoris ſuæ, quam glo. tenent oẽs, vt atteſtatur Mantua. in l. Tranſigere, nu. 52. C. de tranſact. Quod tamen intellige, vt procedat in ſponſa per verba de præſenti; nam in ea locum habet pœna adulterij, etiam ſi a viro cognita adhuc non fuerit: ſecus autem ſi ſit tantummodo ſponſa per verba de futuro.* p *Et ita tenent communiter Docto. vt atteſtatur Ant. Gomeſ. ſuper d. l. 80. Tauri, poſt nu. 47. verſ. Dubium tamen faciunt, quæ dixi infra hoc eod. lib. §. homicidiũ, verſ. ſed quid dicendum, circa fin.*

9 q *Pone, ſtat ſtatutum in aliqua ciuitate, quod pro adulterio imponit pęnam pecuniaria, vt in multis locis videmus;* r *Quæro, ſi Iudæus in illa ciuitate committat adulterium cũ muliere Chriſtiana, nunquid erit puniendus pœna iuris communis, quæ (vt dixi) eſt pęna mortis, an autem erit puniendus pœna ſtatuti, & ſic pecuniaria? Reſpond. Ang. in conſ. 114. libr. 1. & Alex. conſ. 99. lib. 6. & Barba. conſ. 63. lib. 4. in facti contingentia conſuluerunt, quod debet puniri pœna ſtatuti, non autem pęna mortis. Et hanc opin. dicit eſſe cõmunem Bermon. de concubin. fol. 40. poſt nu. 32. & 40.*

Ego verò in Iudæo cõmittere adulterium cũ Iudæa, vtiq; ſequor op. Ang. & cõmunem, ex quo debent Iudæi iudicari ſecundum leges, quibus iudicãtur alij de ciuitate, vt dixi ſupra lib. 2. §. Iudæus. Et pœna impoſita a ſtatuto tollit pœnã iuris communis, vt dixi infra hoc eod. libr. §. fin. q. 85. verſic. debet etiam: ſ *Sed in Iudæo cõmittente adulterium cũ Chriſtiana ſecus dicerem: nam coitus Iudæi cum Chriſtiana etiã ſoluta, & meretrice eſt punibilis, vt dixi infra hoc eodem lib. §. Fornicatio, verſ. Cum Iudęis. Propterea cum in hoc caſu ſit duplex crimen, debet grauius puniri, quam diſponat ſtatutum ſimpliciter loquens in adulterio.* t *Ego itaque huiuſmodi Iudeum cenſerem eße ad triremes perpetuò tranſmittendum.*

Sed u *pone, quòd ex ſtatuto impoſita ſit pœna pecuniaria, vel etiam corporalis, quæ reiterari poſſit, puta fuſtigationis, vel huiuſmodi; nunquid ſi aliquis cum vxore alterius pluries rem carnalem habuerit etiam ex interuallo,* x *dicetur plura adulteria commiſiſſe, & ſic erit pena multiplicanda, vel reiteranda? Reſpond. quòd licet talis dici poſſit pluries adulterium cõmiſiſſe, nõ tamẽ debet puniri, niſi pro adulterio. Ita tenet gloſ. in l. vulgaris in verb. Fur erit, ff. de furtis, quæ opinio cõmuniter omnium calculis recipitur, vt ait Dida. lib. 2. reſolut. c. 10. nu. 8. circa fin. Et ita in facti contingentia conſuluit Bar. conſ. 222.*

Habet y *etiam adulterium aliã pęnã, quia ſcilicet ſi adulter fuerit in ipſo actu adulterij deprehẽſus, poteſt a patre mulieris impune occidi, vt dixi infra hoc eodem lib. §. homicidiũ verſ. dixi etiam, & alijs ſeq.*

y *Dicetur plura adulteria.*] Contrariũ in furto dixit infr. in §. furtum verſ. vnũ tamen. *Drog.*

y *Habet etiam adulte*

89 *rium.)* Adde † quod etiã per quãcunque fornicationẽ ſit ſeparatio thori, Socin. iun. conſ. 148. n. 31 vol. 1. Rolan. conſ. 50. in fin vol. 1. Simon de Pretis conſ. 148. nu. 4. & Burſat. conſ. 218. per totum, vbi atteſtatur de cõmu-

90 ni, & idem † eſt propter ſodomiam, communem dicit Barbat. conſ. 64. art. vl. per totũ vol. 1 Angu. conſ. 9. lib. 5. nu 4 & Burſat. vbi ſupra, nu. 10.

91 Item † adde, quòd maritus non lucratur dotẽ porpter adulteriũ vxoris ſeparato matrimonio à iudice ſæculari nã iudex ſecularis non eſt iudex cõpetens, quando agitur ciuiliter, Io. Andr. in c. fi. de foro cõpet. lib. 6. Abb. in c. cum ſit genetale, ec. titu. & in cap. plerunque verſ. nota ſecũdo de donat. inter virum, & vxorem, & Didac. in 4. decretal. 7. p §. 6. nu. 8.

92 Itẽ † adde, quod vxor accuſata de adulterio poteſt obijcere poſt litẽ conteſtatam exceptionẽ paris criminis, etiam ante litem conteſtatam cõmiſſi, Couar. in 4. decr. par. 2. c. 6. a. b n. 6.

93 Item † adde, quod ſimiliter propter fornicationẽ mariti poteſt peti per vxorẽ ſeparatio thori, Socin. iun. conſil. 32. volum. 2. & ibi habetur,

94 † quomodo fiat brobatio fornicationis, & Burſat. conſ. 218 vol. 2.

95 Item † adde, quod quando adulteriũ eſt notorium, & maritus vxorem expuliſſet, dotem ſine alia ſententia, vel iudicio locratur, & ſaltem ope exceptionis poterit vxorem expulſam, dotẽ repetentẽ, repellere, cap. penul. de dona. inter vir. & vxor. & Bald. nouel. in tract. de dote par 7. priuil. 11. numer. 7. in fin. Sed aduerte, quod Couar. in 4. decr. part. 2. §. 5. num. 12. tenet, quod vxor non poſſit à marito expelli propria auctoritate ob notoriã fornicationẽ, niſi quãdo vxor in iudicio crimen confeſſa fuiſſet, vel

96 vel publicè cum adulterio cohabitaret; & † an vxor poſſit ſe auctoritate propria ſeparare a conſortio, & domo mariti propter fornicationem, maximè quando fornicatio, ſeu adulterium eſſet notorium per confeſſionem, aut ſententiam latam in alio iudicio, vide Franc. Marci. deciſ. 514. par. 1. & † lite pendente

97 ſuper reſtitutione dotis maritus an teneatur præſtare alimenta vxori, quæ non ſua culpa receſſit, Affl. in deciſion. 10. Guid. Pap. deciſi. 439. numero quarto, Boer. deceſ. 325. numer. ſecundo, Ceph. conſ. 127. numer 6. Ioſeph. Lud. deciſ. Peruſin. 46. num. 4. & hoc procedit, etiam ſi exceptum ſit ei de adultero, per maritum, Feder. de Sen. conſilio 176. Botta in conſi. 24. numer. 9. & 10. Et idem eſſet, ſi vxor ſpontè diſceſſiſſet ob timorem adulterij; quo caſu hæres mariti poſſet repellere eam, probando adulterium, licèt maritus non accuſaſſet de adulterio, Bald. nou. in tract. de dot. par. 7. priuil. 11. num. 8.

98 Item, † adde, quòd ab ſoluto adultero, cenſetur etiam adultera abſolutio adulteri prodeſt adultera; ſed condemnatio non nocet, Crauet. conſilio 206. numer. ſecundo.

99 Item † adde, quòd ſi vir etiam cum ſoluta coiuerit, vxor poterit petere dotem, & thori ſeparationem, Socin. conſilio 148. volum. 1. Franc. Curt. conſil. 83. Pariſ. conſil. 54. nu. 42. & ſeq. & vol. 4.

100 Item † adde, quod mulier de nocte adulterata, & compreſſa per vim, quia non fuit auſa clamare; et ſi eius metus fuit conditionalis, & nõ præciſus, non perdit dotem, nec alia pœna punitur, etiam ſi ciuiliter agatur: Abb. conſi. 4. vol. prim. quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. iud. cauſ. 354. numero nono.

101 Item † adde, quòd adultera non perdit dotem putatiuam, glo. ſingul. in l. conſenſu C. de repud. ſed vide infra numero 104.

102 Item † adde, ſi commiſſum ſit adulterium ab vxore, quæ ob verbera mariti aufugit, an maritus lucretur dotem, Vide Anchar. conſilio 409. & Lopes in rub. de don. int. uir. & vx. Adde in quibus caſibus vir propter adulterium vxoris lucretur, & non lucretur dotem, & non ſingularis ſucceſſor, vel hæres extraneus mariti lucretur dotem, & poſſit opponere vxori adulterium, Baldus in conſilio 222. volumine ſecundo.

117 *Alia xij. quoque eſt pœna adulterij de iure canonico. nam propter hoc crimen agi poteſt ad ſeparationem thori; nec non ad dotis, & donationis propter nnptias priuationem. Et commun. opin. vt dicit Bermon. de concub. fol. trigeſimoquinto, numer. 32. Et hinc colligi poteſt tantam eſſe immanitatem huius criminis, vt licet diuino cautum ſit, vt quos Deus cõiunxit homo, non ſeparet* a *nihilominus ex cauſa adulterij cõcedi tur ipſius matrim. ſeparatio, vt eſt tex. in c. ex literis de diuor. cum ſimil. Quinimò ſi crimen adulterij eſſet notoriũ, poſſet maritus abeſque aliqua ſententia, aut declaratione Epiſcopi, vxorem adulteram propria auctoritate expellere. Et hanc dicit eſſe communem opinionem Barbatia in Apoſtil. ad Abb. in cap. fin. ſub nu. 6. de adulter.*

118 *Et ſcias, quòd hoc caſu ſi matrimonium ſeparatur propter adulterium commiſſum a viro, tenetur ipſe vxori dotem ſuam reſtituere. Et ita firmant Doctor. omnes, vt ait Pariſ. conſil. 54. nu. 42. lib. 2. Si verò ſeparatur propter adulterium commißum ab vxore ipſa amittit dotem, neque poteſt illam amplius repetere. Et hoc temen de iure ciuili, quàm de iure canonico. tex. eſt in cap. plerumque, de don. inter virum & vxorem, & in l. cum muiler. ff. ſol. matr. Et eſt communis opin. vt dicit Bermon. de concubinis, fol. 43. poſt nu. 42. Bald. Nouel. de dote, in vndecima parte §. hactenus, nu. 36. Didac. in epitom. ſup. 4. decret. fol. 135. nu. 1. quem refert Villalobos in ſua collecta communium opin. in littera A num. 68. Pract. Conradi fol. 384. num. 23. Bologn. in rub. C. de edendo, num. 29. quem refert Viuius in libro communium opin. fol. 310. verſic. vxor perdit. Et nota quod licet Bart. in l. ſi mulier. §. ſocer, in vltimis verbis. ff. de adult. tenuerit, quòd ſi maritus criminaliter accuſet vxorem de adulterio, non lucratur dotem, veritas tamen eſt in contrarinm, qnòd ſclicet etiam ſi eã ciuiliter conuincat de adulterio, lucratur dotem. Et ita contra Bart. eſt communis opino, vt attaſtatur Alex. conſilio 189. numer. 10. libr. 6. Apoſtil. Ad Bart. in dicto §. ſocer. 35.*

Sed b *quid ſi aliquis ducat in vxorem aliquam mulierem,*

119 *quam ſiue propter cõſanguinitatem, ſiue propter aliud legitimum impedimentum non poterat de iure vxorem ducere, & illa commiſerit adulterium, & conſeqnenter neque ipſa dote priuari? Reſp. quòd non poterat illam repetere. ita tenet gloſ. in d. cap. plerumq; in verbo, non valebit. Et eſt cõis opin. vt dicit Bald. Nouel. de dote, in 11. parte, in d. §. hactenus, nu. 37. quẽ refert Didacus in epitom. ſuper 4. decret. fol. 135. nu. 1. Anto. Gomeſ. ſuper d. l. 80. Tauri, poſt num. 48. verſi. 2. infertur Bermon. in loco præallegato, fol. 44. num. 43. Io. Lupus de dona. inter virum & vxor. §. 36. numero tertio, quẽ refert Villalob. in loco præallegato. Conſiderandus. n. eſt ſtatus matrimonij, qui erat tpe cõmiſſi criminis, ſaltem putatiuè, & mala intentio ipus mulieris,*

103 Adde † quòd mulier conuerſando in conuiuijs cum extraneis, & intraueniendo in ludis Theatralibus, perdit dotem, ſicut ſi adulterium commiſiſſet, Deciſione Pedemont. 77. numero trigeſimoprimo, & tam perdit dotem datam, quam promiſſam Roland. in tractat. de lucro dotis, quæſtione quinta, numero decimo.

104 Item † adde, quod mulier propter adulterium pedit dotem, quando illud ſcienter, & doloſè commiſiſſet; ſecus, ſi ignoranter niſi eſſet craſſa & ſupina ignorantia, Bermon. de concub. in rubr. de adulterio numero 70. 71.

Item adde, quod in quibuſdam caſibus propter adulterium dos non amittitur, quos accumulauit Viui. in opin. 1060. quæ eſt vltima: & ibi numero vigeſimo

105 primo, ponit, † quid facere debeat mulier habens filium ex adulterio conceptum, quem maritus cedat eſſe ſuum teneatur reuelare: & hanc quęſtionẽ latiſſimè explicauit, ad quam uide etiam Couarr. in capit. peccatum fol. octauo ſub numero ſecũdo. Nauar. in Manuali, capitul. decimoſexto, numero quadrageſimoquarto, cum ſeq.

106 Item † adde, ſi uxor perdit dotem, quòd eius filij eam alimentare teneantur, ſi ad meliorem vitam redeundo, honeſtatem conſeruauerit: ſecus verò, ſi in turpitudine vitam agendo perſtitiſſet, deciſione Pedem. 124. per totum.

107 Item † adde, quod ſi fit ſeparatio matrimonij, quo ad thorum culpa mariti, dos eſt reſtituenda vxori, quæ lucratur donationem propter nuptias, Franch. dec. 244. volum. ſecundo. *Baiard.*

a *Nihilominus ex canſa adulterij.*] Adde Concilium Trident. ſeſſ. 24. vbi qui aliter dixerit Anathema ſit. *Drog.*

b *Sed quid ſi aliquis.* Contrarium in falſitate nulla habetur infra §. falſum, verſic. Item excuſatur poſt medium. *Drogi*

108 *Sed quid ſi.*] Adde † videndam Deciſio. Pedem. 77. numer. 18. 19. vbi diſtinguit, ſi vxor putatiua adulterium, commiſerit animo explendæ libidinis, tunc amittit dotem: ſi verò non gratia libidinis, ſed vindicandæ iniuriæ